

**VLIR
VLAAMSE INTERUNIVERSITAIRE RAAD**

JAARVERSLAG 2004

(cover – verso)

JAARVERSLAG 2004

VLIR
Vlaamse Interuniversitaire Raad

titelblad (verso)

COLOFON

Samenstelling en redactie
Vlaamse Interuniversitaire Raad

Verantwoordelijk uitgever
A.M. De Jonghe, algemeen directeur, VLIR, Egmontstraat 5, 1000 Brussel
Vormgeving
Jona, Brusselbaan 77-79, 1790 Affligem

Depotnummer
D/2005/2939/1

*De integrale tekst van de VLIR publicaties, adviezen en visitatierapporten
is beschikbaar via de website: www.vlir.be*

Vlaamse Interuniversitaire Raad
Egmontstraat 5
1000 Brussel
tel.: + 32 2 512 91 10
fax: + 32 2 512 29 96
e-mail: secretariaat@vlir.be

INHOUD

KATERN I Algemeen secretariaat

Woord vooraf.....

Inleiding.....

DEEL 1 - ALGEMEEN

1.1 Nieuwe algemeen directeur

1.2 Wijziging van de VLIR statuten

1.3 Basisfinanciering van de universiteiten

1.4 VLIR : belanghebbende partij in het geding ‘Universitas’

DEEL 2 - WERKVELDEN en THEMA’S.....

2.1 Universitair beheer en administratie.....

- 2.1.1 Personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten nog overwegend grijs en mannelijk
- 2.1.2 Inschrijvingsgelden voor het academiejaar 2004 – 2005
- 2.1.3 Studiegeld bij diploma- en creditcontracten
- 2.1.4 Meerjarenbeleidsbegroting en analytische boekhouding
- 2.1.5 Herziening financiering hoger onderwijs
- 2.1.6 Overhead van 12% naar 17%
- 2.1.7 Auteurswet: de VLIR pleit voor uitzondering voor onderwijs en onderzoek
- 2.1.8 2.1.8 Reprografie

2.2 Onderzoeksbeleid

- 2.2.1 Beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement van de Vlaamse universiteiten
- 2.2.2 Kwaliteitszorg van het wetenschappelijk onderzoek in de Rechtswetenschappen
- 2.2.3 European Citation Index, Humanities
- 2.2.4 Raadgevend Comité voor de bio-ethiek

2.3 Hogeronderwijsbeleid

- 2.3.1 De te voeren naam voor de Hogescholen in het buitenland
- 2.3.2 Macrodoelmatigheid van de nieuwe opleidingen Toerisme, Verpleegkunde-
Vroedkunde en Sociaal werk
- 2.3.3 Contingentering Kinesitherapie
- 2.3.4 Gezondheidsorganisatie en medische beroepsplanning

- 2.3.5 Gelijkwaardigheid diploma arts
- 2.3.6 Academisering hoger kunstonderwijs
- 2.3.7 Implementatie van het *Flexibiliseringsdecreet* op instellingsniveau
- 2.3.8 Regionale overlegcomités studentenvoorzieningen
- 2.3.9 Modernisering van het beheer van de studentenstatistieken

2.4 Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs.....

- 2.4.1 Kwaliteitszorg en accreditatie
 - 2.4.1.1 *Het visitatieprotocol*
 - 2.4.1.2 *Student-leden*
 - 2.4.1.3 *Onafhankelijkheid visitatiecommissie getoetst door Erkenningscommissie Hoger Onderwijs*
 - 2.4.1.4 *Aanvraag tot erkenning bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie.*
 - 2.4.1.5 *De eerste opleidingen binnen het nieuwe kader*
- 2.4.2 Visitaties
 - 2.4.2.1 *Visitaties afgerond in 2004*
 - 2.4.2.2 *Visitaties lopend in 2004*
 - 2.4.2.3 *Visitaties opgestart in 2004*

2.5 Gelijke kansen

- 2.5.1 Gelijke kansengids voor universiteiten
- 2.5.2 Engagementsverklaring
- 2.5.3 Handicap en studie
- 2.5.4 Merge- project van het Instituut Gelijkheid van Vrouwen en Mannen

2.6 Internationalisering.....

- 2.6.1 Internationale expertiseuitwisseling Quality Assurance Tempus-Quasis
- 2.6.2 Pieter Paul Rubens leerstoel
- 2.6.3 Collegio dei Fiamminghi
- 2.6.4 Internationale organisaties

2.7 Communicatie.....

- 2.7.1 Delta, tijdschrift voor het hoger onderwijs
- 2.7.2 Publiciteit aan de Vlaamse universiteiten

2.8 Lijst van VLIR documenten en relevante publicaties, verkrijgbaar op de website en het secretariaat

DEEL 3 - SAMENSTELLING VAN DE INSTITUTIONELE STRUCTUREN.....

- 3.1 Samenstelling van de raad**
- 3.2 Samenstelling van het bureau**
- 3.3 Samenstelling van het secretariaat**
- 3.4 Samenstelling van de werkgroepen**
- 3.5 VLIR vertegenwoordiging in externe organen**

3.6 Samenstelling visitatiecommissies

KATERN II Universitaire ontwikkelingssamenwerking
--

Inleiding

DEEL 1 - ORGANISATIE

- 1.1 *Interne organisatie*
- 1.2 *Externe organisatie*

DEEL 2 - WERKING

- 2.1 *Begroting*
- 2.2 *Operationele opvolging van de programma's*

DEEL 3 – EVALUATIE VAN DE ACTIVITEITEN

DEEL 4 – VLIR-UOS PROGRAMMA'S

- 4.1 *Eigen Initiatieven (EI)*
- 4.2 *Institutionele Universitaire Samenwerking (IUS)*
- 4.3 *Noord-Acties programma's*
- 4.4 *Programma opleidingskosten*
- 4.5 *Beurzenprogramma*

BIJLAGEN

(blanco blad → woord vooraf moet op oneven pagina)

WOORD VOORAF

Voorliggend verslag van de activiteiten van de Vlaamse Interuniversitaire Raad gedurende het kalenderjaar 2004 is, net als voorgaande jaren, in twee boekdelen gepubliceerd. Het eerste deel bevat het verslag van de jaarwerking van het algemeen secretariaat. Het tweede deel bevat het verslag van de werking van het secretariaat Universitaire ontwikkelingssamenwerking.

Beide secretariaten ondersteunen de raad met beleidsvoorbereidend werk, taken van bestuurlijke opvolging, en algemeen administratieve opdrachten.

Wat het algemeen secretariaat betreft kan worden gesteld dat in 2004 vooral in de continuïteit werd voorzien betreft de invulling van de initiële opdracht van de VLIR : het verstrekken van advies inzake universitair hoger onderwijs, en het bevorderen van interuniversitair overleg. In 2004 heeft de VLIR verschillende adviezen geformuleerd in het kader van de uitvoering en implementatie van het *Structuurdecreet voor het hoger onderwijs* dat in 2003 in werking ging.

In het *Memorandum* dat de Vlaamse rectoren in juli 2004 aan de nieuwe Vlaamse regering heeft gestuurd, is een substantiële aanpassing gevraagd van de basisfinanciering. Deze aanpassing is voor de Vlaamse universiteiten een absolute voorwaarde om de basisopdrachten van de universiteiten, zijnde *onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening*, met de nodige, hoge kwaliteitseisen te kunnen blijven waarborgen.

Op het niveau van het secretariaat Universitaire ontwikkelingssamenwerking werd in 2004, in overleg met de betrokken actoren, het in 2002 goedgekeurde *Vijfjarenplan* verder ingevuld. Eerder geïnitieerde programma's zijn geëvalueerd en nieuwe programma's opgestart. De werking wordt voortdurend getoetst aan de algemene doelstelling van de universitaire ontwikkelingssamenwerking, die erin bestaat de onderwijs- en onderzoeksinstellingen in het Zuiden te ondersteunen.

Deelname van de VLIR aan het actuele debat inzake de hervormingen in het hoger onderwijs is van wezenlijk belang. Wat universitaire ontwikkelingssamenwerking betreft is het van groot belang dat actuele tendensen nauwgezet worden gevolgd en dat de operationele werking op actuele de behoefte wordt afgestemd. Het moge dan ook duidelijk zijn dat de basisopdrachten van de universiteit, waar deze zich ook bevindt, voor elk debat de fundamentele uitgangspunten zijn.

A. Oosterlinck
voorzitter

(blanco blad → tekst begint op een oneven pagina)

DEEL 1

ALGEMEEN

1.1 Nieuwe algemeen directeur

Mevrouw Anne-Marie De Jonghe is in augustus 2004 aangesteld als nieuwe algemeen directeur van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Zij volgde professor Dirk Van Damme op die eind 2003 de VLIR verliet.

Mevrouw De Jonghe werkte in de banksector onder andere als directiekaderlid en kwaliteitscoördinator, was directeur Onderzoeksontwikkeling bij INSEAD (The European Institute of Business Administration) en consulent in het kader van Europese en nationale projecten. Ze is verder actief als zelfstandig onderzoeker, deelnemer aan het executive doctoraatsprogramma in *higher education management* aan de University of Southampton, en directeur van het managementadviesbureau The Concord Group bvba.

1.2 VLIR wordt Stichting van Openbaar Nut

Op basis van de wet van 2 mei 2002 is de VLIR verplicht om de statuten te herzien. De VLIR valt onder de nieuwe wet op de vzw's en is dan ook niet langer een Instelling van Openbaar Nut maar een Stichting van Openbaar Nut. Het juridisch adviesbureau Eubelius wordt in de arm genomen voor de herschrijving van de statuten.

Ook het oprichtingsdecreet dat stamt uit 1976 is aan herziening toe, om welke reden aan de betrokken ministers gevraagd wordt het decreet aan te passen.

1.3 Basisfinanciering van de universiteiten

In een memorandum aan de nieuwe Vlaamse regering stelden de universitaire rectoren dat een substantiële aanpassing van de basisfinanciering van de universiteiten noodzakelijk is.

Dit omdat de basisfinanciering de steunpilaar is van zowel het onderwijs en onderzoek, als ook van de maatschappelijke dienstverlening van de universiteiten. In verband met het onderzoek, zo stelt het Memorandum, zou een significante verhoging van de basisfinanciering een belangrijke bijdrage aan de realisatie van het innovatiepact betekenen.

In verband met de maatschappelijke dienstverlening wijzen de rectoren op de samenwerking tussen industrie en universiteiten in het Industrieel Onderzoeksfonds, en op de academische taak van de universitaire ziekenhuizen.

De tekst van dit memorandum is verkrijgbaar op de website van de VLIR, en op verzoek te verkrijgen bij het secretariaat

1.4 VLIR : belanghebbende partij in het geding 'Universitas'

Op 13 februari 2004 heeft de vzw Universitas, in samenwerking met andere vzw's en individuele personen, een verzoekschrift tot vernietiging van meerdere bepalingen uit het *Structuurdecreet* ingediend bij het Arbitragehof.

Gezien de reeds ver gevorderde implementatie van het *Structuurdecreet* in het hoger onderwijs in Vlaanderen zou een vernietiging door het Arbitragehof van meerdere essentiële onderdelen van dit decreet een grote hypothec leggen op de activiteiten van de hoger onderwijsinstellingen.

De universiteiten besluiten tot de tussenkomst van de VLIR als belanghebbende partij in de procedure.

DEEL 2

WERKVELDEN en THEMA'S

2.1 UNIVERSITAIR BEHEER EN ADMINISTRATIE

2.1.1 Personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten nog overwegend grijs en mannelijk

In het overzicht van dit jaar wordt de evolutie geschetst van het personeel aan de Vlaamse universiteiten van 1992 tot 2004. De huidige cijfers wijzen erop dat de vroeger vastgestelde trends en knelpunten nog steeds gelden.

De werkgelegenheid aan de Vlaamse universiteiten is verder toegenomen. Op 1 februari 2004 waren er aan de Vlaamse universiteiten welgeteld 17.234,6 voltijdse eenheden, een stijging van 5.346,6 voltijdse eenheden of 45% ten opzichte van 1992. In vergelijking met 2003 is er een stijging van 5,9%. Dit komt, net als vorig jaar, vooral door de sterk toegenomen onderzoeksfinanciering. Tevens worden de gegevens van IMEC (Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum) en van de postdoctorale onderzoekers met beurs voor het eerst opgenomen in de statistieken van 2004.

In de periode 1996-2004 stegen de werkingsuitkeringen met 23,8% en het totale personeel met 38,7%. Bij het ZAP-kader (Zelfstandig Academisch Personeel) blijft het percentage in 2004 ongeveer gelijk met dat in 2003.

De personeelsgroepen AP (Academisch Personeel) en ATP (Administratief en Technisch Personeel), betaald met de werkingsuitkeringen, bereiken in 2004 nagenoeg hetzelfde aantal als in 1992. Het relatieve aandeel AP is gedaald van 34% in 1992 naar 25,1% in 2004.

De daling in het AP is opvallend, te meer omdat het aantal studenten met 4,1% gestegen is in de periode 1992-2004.

Het personeel bezoldigd met andere inkomsten [hier tekst verwijderd](#) verdubbelde echter ruim in de periode 1992-2004.

Het WP (Wetenschappelijk Personeel) maakt momenteel 37,5% uit van het totale personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten, tegenover 18,4% in 1992. Ten opzichte van 2003 is het WP-bestand opnieuw gestegen met 11,7%.

De stijging in de globale personeelsformatie is, relatief beschouwd, steeds minder naar administratief en technisch personeel gegaan. De ratio academisch en wetenschappelijk personeel tot administratief en technisch personeel (zowel bezoldigd op de werking als op andere inkomsten) is geëvolueerd van 1,1 in 1992 naar 1,7 in 2004.

De trend tot vergrijzing blijft zich voortzetten. Op 1 februari 2004 is al 33,5% van het ZAP ouder dan 55 jaar, ten opzichte van 23,6% in 1992. Het is opvallend dat de vergrijzing zich vooral sterk voordoet onder de mannen.

Bij het AAP (Assisterend Academisch Personeel) en het ATP zet de vergrijzing zich eveneens door. Het AAP ouder dan 30 laat een gestadige, vrij grote stijging zien sinds 1992, hetgeen suggereert dat de doorstroming naar het ZAP – ook veroorzaakt door het langer worden van de looptijd van het mandaat van doctor-assistent – moeilijker is geworden. De leeftijdsstructuur van het ATP is sinds 1992 met tien jaar verschoven. De aantallen ATP in de jonge leeftijdscategorieën zijn laag. Dit wordt enigszins gecompenseerd door een heel andere leeftijdsopbouw bij het ATP bezoldigd buiten de werkingsuitkeringen.

Het aantal vrouwelijke ZAP-leden bedraagt momenteel slechts 15,5%. In de hogere graden van het ZAP is het aandeel vrouwen nog kleiner, wat aantoont dat de doorstroming van vrouwen nog steeds niet vlot verloopt. Ook in de andere personeelscategorieën zijn vrouwen voornamelijk te vinden in de lagere salarisschalen. Hoewel er een lichte stijging is in het aantal vrouwen in de totale personeelsformatie, blijft de ongelijke verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen opvallend.

2.1.2 Inschrijvingsgelden voor het academiejaar 2004-2005

De VLIR neemt jaarlijks een initiatief tot een advies aangaande de hoogte van de inschrijvingsgelden van het volgend academiejaar. Voor het jaar 2004-2005 adviseerde de VLIR de inschrijvingsgelden met 3,03% te verhogen.

Het decreet van 23 juli 1992 bepaalt dat de bedragen van de collegegelden (met uitzondering van die voor de beursstudenten) vanaf het academiejaar 1992-1993 worden aangepast aan de index van de consumptieprijzen. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing aan de evolutie van voornoemde index is 1 september 1990. Voor het academiejaar 2004-2005 is dus de vergelijking gemaakt met september 2003.

Overeenkomstig artikel 43§11 van het *Onderwijsdecreet* van 12 juni 1991, wordt het eenmalig inschrijvingsgeld voor het tweede en derde jaar van de opleiding in de huisartsgeneeskunde jaarlijks aangepast aan de index van de consumptieprijzen, met als referentiedatum 1 september 1994. Het eenmalig inschrijvingsgeld, voorgesteld voor het academiejaar 2004-2005, is het decretaal vastgestelde bedrag, aangepast aan de consumptie-indexstijging van 16,55 %.

In zijn advies met betrekking tot de inschrijvingsgelden voor het academiejaar 1995-1996 heeft de VLIR beslist om de inschrijvingsgelden te koppelen aan het gezondheidsindexcijfer, mits de aldus vastgestelde bedragen binnen de decretaal vastgelegde en (consumptie-index) grenzen vallen. Over de referentieperiode 2001-2003 werd een stijging van de gezondheidsindex van 3,03% vastgesteld. Vandaar het advies van de VLIR, om de inschrijvingsgelden met eenzelfde percentage te verhogen.

Voor een overzicht van de precieze adviezen in euro's voor de verschillende inschrijvingswijzen, kunt u terecht op de website, of op het VLIR-secretariaat.

2.1.3 Studiegeld bij diploma- en creditcontracten

Op verzoek van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap stelde de VLIR een advies op betreffende het vaste en het variabele gedeelte van het studiegeld voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten (deeltijdse studenten).

De VLIR stelt voor om het vaste gedeelte van het studiegeld voor de deeltijdse studenten vast te leggen op € 205,00 en het variabele gedeelte op € 5,00 per studiepunten.

Tevens adviseert de VLIR om het huidige model van inschrijvings- en studiegelden met verschillende bedragen voor beurs-, bijna-beurs- en niet-beursstudenten zo aan te passen dat de inschrijvings- en studiegelden voor alle studenten gelijk worden gesteld. De compensaties dienen te worden voorzien via de sociale voorzieningen en/of de studietoelagen.

2.1.4 Meerjarenbeleidsbegroting en analytische boekhouding

In de decreten van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en 19 maart 2004 betreffende de rechtspositie van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, is opgenomen dat de

universiteiten, hogescholen en de associaties, enerzijds een meerjarenbeleidsbegroting moeten opstellen en anderzijds een volledige (dubbele) en analytische boekhouding moeten voeren.

De Vlaamse universiteiten verzoeken de minister nauw betrokken te worden bij de verdere technische uitwerking van de besluiten en dringen er tevens op aan om de instellingen voldoende tijd te geven (minimaal twee jaar) om de overgang naar het nieuwe systeem te realiseren.

2.1.5 Herziening financiering Hoger Onderwijs dubbele punt weggehaald

De VLIR heeft een voorstel uitgewerkt over een nieuw te ontwikkelen financieringsmodel voor het Hoger Onderwijs dat duurzaamheid dient te garanderen en gebaseerd moet zijn op transparante en objectieve criteria. In het nieuwe financieringsmodel wordt uitgegaan van de decretaal vastgelegde academische basisopdrachten van de universiteiten, met name: onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening.

Het VLIR-advies herziening financiering hoger onderwijs is in te kijken op de website, en op aanvraag op het secretariaat te verkrijgen.

2.1.6 Overhead van 12% naar 17%

De toename van de inkomsten uit onderzoek en dienstverlening, en de stagnatie van de werkingsuitkeringen en investeringen, zorgen voor een gewijzigde samenstelling van het universitair budget.

Het wordt steeds moeilijker voor de universiteiten dit gewijzigde budget te beheren, aangezien de inkomsten uit de afdelingen werking en investeringen onder druk zijn komen te staan van de indirecte kosten van onderzoek die deze afdelingen moeten dragen. De indirecte kosten van wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening dienen immers gedragen te worden door de karige werkings- en investeringskredieten. Dit betekent dat de universiteiten de nodige werkings- en investeringskredieten missen om te investeren in onderwijs.

Vandaar dat de Vlaamse universiteiten hebben besloten om vanaf 1 januari 2005 de overhead te verhogen van 12% naar 17% op alle nieuwe onderzoekscontracten. Voor lopende contracten blijft de heffing van 12% van toepassing. In geval van een addendum aan een lopend contract ondertekend vanaf 1 januari 2005 wordt een overhead van 17% aangerekend.¹

Al jaren wordt vastgesteld dat de verhouding tussen de werkelijke overheadkosten en de inkomsten uit onderzoek en dienstverlening tussen de 20% en 30% ligt. De werkelijk geïnde overhead ligt tussen 2% en 7% van de onderzoeksinkomsten. De verhouding indirecte kosten/inkomsten bedraagt gemiddeld 25%, maar de verhouding werkelijk geïnde overhead/inkomsten blijft gemiddeld rond de 5% liggen.

2.1.7 Auteurswet: de VLIR pleit voor uitzondering voor onderwijs en onderzoek

De moeilijkheden rond de toepassing van de auteurswetgeving binnen de elektronische leeromgeving zijn besproken door de werkgroep auteursrecht, aangezien de geldende regels belangrijke beperkingen inhouden voor ontwikkelingen in het ICT- en mediaondersteund onderwijs.

¹ Voor contracten in het kader van wetenschappelijke dienstverlening wordt de factuurdatum als referentiepunt genomen en zal vanaf 1 januari 2005 17% worden aangerekend. Indien er geen factuur wordt opgesteld, wordt de ontvangstdatum van de inkomsten de bepalende factor om vanaf 1 januari 2005 17% aan te rekenen.

De bestaande Belgische *Auteurswet* van 1994 voorziet in een uitzondering op het auteursrecht, waar beschermd materiaal wordt gebruikt ter illustratie bij onderwijs of wetenschappelijk onderzoek. Het toepassingsgebied van deze uitzondering is echter beperkt tot reproductie van beschermd materiaal; de mededeling ervan valt erbuiten. Het federale Parlement moet zich, ten gevolge van een Europese richtlijn (2001/29/EG), uitspreken over een wetsvoorstel tot aanpassing van de Belgische *Auteurswet* van 1994.

Het wetsontwerp zoals dat in de vorige legislatuur ter tafel lag, voorziet niet in een uitbreiding van het toepassingsgebied van de onderwijs- en onderzoeksexceptie.

Dit laatste is echter wel mogelijk wanneer men de overeenstemmende bepalingen van de Europese richtlijn 2001/29/EG in beschouwing neemt. Deze bepalingen staan de lidstaten toe om uitzonderingen op het auteursrecht te aanvaarden, zij het uitsluitend als toelichting bij het onderwijs of ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek indien de bron, waaronder de naam van de auteur, wordt vermeld, en voorzover het gebruik door het beoogde, niet-commerciële doel wordt gerechtvaardigd. De bepalingen die de EU voorschrijft, houden voor de lidstaten echter geen verplichtingen in.

In het voorstel van de denkgroep auteursrecht achten de universiteiten het wenselijk om in het kader van de aanpassing van de wet in een uitbreiding van het toepassingsgebied van de onderwijs- en onderzoeksexceptie te voorzien, conform de bepalingen van artikel 5.3.a van de Europese richtlijn. In overeenstemming met deze bepaling stellen de VLIR en het CRef (Conseil des Recteurs francophones) voor om art. 22 § 1,4^o bis en ter van de Belgische *Auteurswet* van 1994 te vervangen. De universiteiten stellen eveneens voor om artikel 22 § 1 van de *Auteurswet* aan te passen conform artikel 5.2.c van de richtlijn zodat de bibliotheken verbonden aan onderwijsinstellingen de mogelijkheid hebben om, voor de archivering en bewaring van hun patrimonium, de nodige reproducties te maken.

Op 12 mei 2004 is een wetsontwerp met betrekking tot de wijziging van de *Auteurswet* neergelegd door minister Fientje Moerman. De onderzoeksexceptie wordt echter niet uitgebreid tot het mededelingsrecht.

De VLIR beslist vervolgens om het standpunt van de universiteiten via amendementen, ingediend door leden van verschillende politieke partijen, in het Parlement te verdedigen.

In juni 2004 is het standpunt van de Vlaamse universiteiten, tijdens een hoorzitting, in de kamer verdedigd.

De besprekingen over de aanpassingen aan de *Auteurswet* zijn sinds oktober 2004 volop aan de gang.

2.1.8 Onderhandelingen over een nieuwe reprografie-overeenkomst

Een nieuwe protocolovereenkomst moest worden afgesloten die de vergoeding regelt voor het kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken aan de universiteiten, aangezien de vorige overeenkomst afliep per 31/12/2003.

Reprobel heeft de onderhandelingen aangevat met de Franstalige universiteiten via het CIUF (Conseil Interuniversitaire de la communauté Française de Belgique). In juni 2004 is een delegatie van de VLIR tevens gestart met de onderhandelingen.

Reprobel stelt, op basis van een studie over het aantal kopieën per student en het aantal kopieën uit beschermde werken, een gefaseerde maar forse verhoging voor van de vergoeding. In 2006 zou dit leiden naar 149% ten opzichte van 2000 met 398 auteursrechtelijk beschermde kopieën per student. De VLIR-CIUF-onderhandelaars hadden echter ernstige, methodologische bezwaren bij genoemde studie. De VLIR-CIUF-onderhandelaars stelden tevens na intern onderzoek vast dat het aantal fotokopieën in de universiteiten en de universiteitsbibliotheken fors is gedaald. Twee Vlaamse universiteiten noteerden een daling over 4 jaar (1999-2003) van 14 à 20% (met betrekking tot alle fotokopieertoestellen aan de universiteiten, inclusief die van de bibliotheken). De Belgische

universiteitsbibliotheken noteren een daling van 15 à 27% op basis van quasi volledige gegevens. De nieuwe overeenkomst met Reprobel zou met deze dalende trend rekening moeten houden.

Tussen Reprobel, VLIR en CIUF werd tenslotte overeengekomen om:

- een nieuwe overeenkomst af te sluiten waarbij de cijfers op het niveau van 2003 worden gehouden, met name 347 kopieën van beschermde werken per student per jaar.
- de bedragen van 2003 te indexeren.
- de protocolovereenkomst af te sluiten voor een periode van twee jaar gaande van 1 januari 2004 tot 31 december 2005.
- voor de berekening van de vergoeding een efficiënte en effectieve werkmethode te hanteren. Dat wil zeggen: een regeling die administratief eenvoudig en controleerbaar is. Daarom werd voorgesteld de werkwijze te behouden waarbij het aantal kopieën uit beschermde werken per student wordt bepaald en wordt vermeerderd met 10% voor de kopieën gerealiseerd door of voor het academisch, administratief en wetenschappelijk personeel.
- een nieuwe studie uit te voeren in 2005 waarbij er eerst duidelijke afspraken worden gemaakt tussen alle betrokken partijen over de te hanteren methodologie en de kostprijs. Dat zou moeten gebeuren onder de leiding van een gezamenlijke stuurgroep die de hele studie begeleidt.
- de Vlaamse universiteiten verenigd in de VLIR door Reprobel te vrijwaren van externe claims met betrekking tot de kopieën die onder het toepassingsgebied van de wettelijke licentie in verband met reprografie vallen (cf. art. 22, §1, 4 bis *Auteurswet*). Reprobel is hierin de enige verantwoordelijke.

Het resultaat van de onderhandelingen is dat de universiteiten in 2004 en 2005, op de indexering na, niet méér zullen betalen dan in 2003. In 2005 dient een nieuwe studie uit te maken hoeveel kopieën uit auteursrechtelijk beschermde werken er effectief worden gemaakt op de universiteiten. Op basis van die studie zal dan een protocolovereenkomst worden opgesteld voor de jaren 2006 en volgende.

2.1.9 Foutloze aansprakelijkheid

Naar aanleiding van de wet van 7 mei 2004, die beperkingen oplegt aan experimenten op de menselijke persoon, werd de ad hoc werkgroep *Foutloze aansprakelijkheid en verplichte verzekering bij experimenten op de menselijke persoon* opgericht, om een rapport te maken van de implicaties van deze wet. De werkzaamheden van deze commissie zijn nog in gang.

2.2 ONDERZOEKSBELEID

2.2.1 Beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement van de Vlaamse universiteiten

In het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (gewijzigd op 24 januari 2003) wordt de universiteiten gevraagd gezamenlijk zorg te dragen voor een achtjaarlijkse externe beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement in het algemeen en van de werking van de onderzoeksraden in het bijzonder.

De VLIR maakt een onderscheid tussen de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement en de werking van de onderzoeksraden aan de universiteit enerzijds, en anderzijds van het onderzoeksmanagement vanwege de overheid.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement in het algemeen en van de werking van de onderzoeksraden aan de universiteit in het bijzonder, stelde de VLIR op 16 december 2003 een externe commissie van experts aan.

Voor de evaluatie van het onderzoeksmanagement werkt de VLIR in verschillende fasen. In een eerste fase wordt een vragenlijst samengesteld, die aan de basis van de zelfevaluatie-rapporten ligt die de universiteiten in een volgend stadium dienen op te stellen. Vervolgens toetst de commissie zijn werkhypothesen aan de zelfevaluatie-rapporten en gesprekken met de universitaire delegaties. De commissie stelt tenslotte ook het verslag van de evaluatie op.

In september 2004 is het rapport *Beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement van de Vlaamse universiteiten* verschenen.

De commissie heeft benadrukt dat het onmogelijk is om voor alle Vlaamse universiteiten een uniform evaluatiekader te hanteren. Qua omvang, onderzoekscultuur en geschiedenis zijn de verschillen in het Vlaamse universitaire landschap zo groot, dat de commissie besloten heeft om van deze verschillen een methodologisch uitgangspunt te maken. Het is dan ook niet mogelijk gebleken van een algemeen geldend referentiekader uit te gaan, te meer omdat door de externe commissie in de eerste plaats gepeild is naar het goed functioneren van de onderzoeksbeoordeling en het onderzoeksbeleid binnen de context van de eigen universiteit. Een horizontale vergelijking van de universiteiten door middel van de conclusies en aanbevelingen per universiteit is tegen deze achtergrond dan ook niet verantwoord.

2.2.2 Kwaliteitszorg van het wetenschappelijk onderzoek in de rechtswetenschappen: ranking van wetenschappelijke tijdschriften en boeken.

De werkgroep Kwaliteitszorg onderzoek Rechten kreeg de opdracht een instrument voor te stellen voor de evaluatie van de kwaliteit van het onderzoek in de Rechtswetenschappen.

Op basis van de werknootitie *Naar een instrument voor de evaluatie van het onderzoek in de rechtswetenschappen: een stand van zaken*. (okt. 2003) werd het instrument verder verfijnd. Dit resulteerde in een nieuwe nota: *Model voor integrale evaluatie van het onderzoek in de Rechtswetenschappen*.

In juni 2004 beslisten de rectoren het model twee jaar bij wijze van test in te voeren. Deze periode zal gevolgd worden door een evaluatie, en eventuele aanpassing van het model.

De operationalisering bestaat uit twee delen:

1. de voorbereiding door de werkgroep van een uniform c.v.-format dat het model implementeerbaar moet maken binnen de universiteiten;
2. het opstellen van een ABC-ranking van de Vlaamse en tweetalige Belgische juridische tijdschriften enerzijds, en van juridische boeken van onderzoekers aan Vlaamse rechtsfaculteiten anderzijds.

Het budgetvoorstel voor de financiering van de ABC-ranking van de tijdschriften en boeken wordt goedgekeurd op voorwaarde dat :

- het steunpunt O&O (Onderzoek en Ontwikkeling)-statistieken betrokken wordt bij de operationalisering van de ranking;
- het geen perpetueel systeem wordt;
- op termijn naar een generisch systeem voor boeken toegewerkt wordt.

Een rankingcommissie zal in de zomer van 2005 een tijdschriftenranking opstellen. Het uniforme CV-model wordt eveneens in het voorjaar van 2005 op de universiteiten verspreid. De ranking van de boeken zal waarschijnlijk in het najaar daarop plaatsvinden.

2.2.3 European Citation Index Humanities

De European Science Foundation (ESF) onderzoekt de mogelijkheid om een citatie-index voor de humane wetenschappen op te zetten. Secretaris-generaal J. Traest van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) heeft aan de VLIR gevraagd om de Vlaamse bijdrage hierin te leveren.

In 2003 ging de VLIR akkoord om voor volgende clusters van vakgebieden interuniversitaire denkgroepen op te richten:

Wijsbegeerte, Godsdienstwetenschappen, Wetenschapsfilosofie; Taal- en letterkunde, Klassieke filologie; Oosterse studies; Geschiedenis, Wetenschapsgeschiedenis; Archeologie, Kunstwetenschappen en kunstgeschiedenis, Musicologie; Psychologie, Pedagogie; Gender studies, Antropologie/ethnologie; Economie; Sociale wetenschappen.

Deze denkgroepen hadden de opdracht een gerangschikte lijst van tijdschriften op te stellen voor de hen betreffende vakgebieden.

In 2004 werden de lijsten van aan ESF geleverd. De eerste feedback wordt in het voorjaar van 2005 verwacht.

2.2.4 Raadgevend Comité voor Bio-ethiek

Met het oog op de vernieuwing van de samenstelling van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek heeft de heer Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de VLIR verzocht kandidaten voor te stellen als effectieve en plaatsvervangende leden van het Comité. In navolging van het samenwerkingsakkoord van 15 januari 1993 wordt aan de VLIR gevraagd een lijst van drie maal acht namen over te maken, waaruit de effectieve leden van het Comité uit de universitaire kringen zullen aangewezen worden. Een tweede lijst van drie maal acht namen is eveneens noodzakelijk om de plaatsvervangende leden van het Comité te kunnen aanduiden.

2.3.1 De te voeren naam voor de Hogescholen in het buitenland

Naar aanleiding van de wens van de Vlaamse Hogescholen om zich in het buitenland ‘university’ te kunnen noemen, is een eerste bespreking gewijd aan de Engelse vertaling van het begrip ‘hogeschool’. De VLIR beslist het gezamenlijke standpunt in te winnen van de associatievoorzitters. De associaties stellen als Engelse vertaling voor ‘Hogeschool’ de volgende benamingen voor : *College of Higher Education associated with* (Nederlandstalige naam van de universiteit) *in* (cluster van opleidingen of studiegebied). De VLIR stelt evenwel in zijn advies dat de benaming kan worden herzien, eens de opleidingen geaccrediteerd zijn.

2.3.2 Economische macrodoelmatigheid van de nieuwe opleidingen Toerisme, Verpleegkunde-Vroedkunde en Sociaal werk

In navolging van het *Structuurdecreet* heeft de heer F. Van Nieuwenhove, voorzitter van de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs, de VLIR advies gevraagd over de macrodoelmatigheid van de nieuwe opleidingen Toerisme, Verpleegkunde-Vroedkunde en Sociaal werk. Het VLIR advies luidde voor al deze opleidingen positief.

2.3.3 Contingentering kinesithérapie

In het kader van de kwestie van de contingentering bij de kinesitherapeuten is op 21 juni 2004 door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid aan de gemeenschappen gevraagd om een advies te formuleren over de selectiemechanismen van de contingentering. Het advies van de Vlaamse gemeenschap is voorbereid door een subwerkgroep met vertegenwoordigers van de VLIR, de VLHORA (Vlaamse Hogescholen Raad) en het departement Onderwijs.

In overleg met vertegenwoordigers van de genoemde instellingen is vanuit de AHOWO (Administratie Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek) een ontwerp van advies van de Vlaamse Gemeenschap uitgewerkt.

Het advies van de Vlaamse gemeenschap wordt echter door de Federale overheid niet gevolgd. Wel wordt het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de criteria en de regels voor de selectie van de erkende kinesitherapeuten, die de tussenkomst van de verplichte gezondheidsverzekering bekomen, toegelicht.

De VLIR wijst vervolgens in een reactie aan minister Rudy Demotte op de volgende zaken:

- het gegeven dat voor Vlaanderen, gezien de actuele cijfers, het examen overbodig is;
- het feit dat in het koninklijk besluit wordt verwezen naar alle kinesitherapeuten terwijl het enkel dient gericht te zijn naar die kinesisten die een zelfstandige praktijk beogen;
- het feit dat de constructie waarmee de cijfers van de contingentering werden bepaald in vraag wordt gesteld.

2.3.4 Gezondheidsorganisatie en medische beroepsplanning

Rector B. van Camp stelt de nota *Pleidooi voor de oprichting van een Vlaams wetenschappelijk steunpunt Gezondheidsorganisatie en medische beroepsplanning* op. De nota wordt becommentarieerd door meerdere specialisten.

De raadsleden gaan, tijdens hun vergadering van 25 mei 2004, akkoord om het belang van de oprichting van een Vlaams steunpunt Gezondheidsorganisatie en Medische Beroepsplanning te ondersteunen.

2.3.5 Gelijkwaardigheid diploma arts

De interuniversitaire commissie Gelijkwaardigheid diploma arts heeft in 2004 46 adviesaanvragen voor volledige gelijkwaardigheid behandeld.

Daarnaast werd voor personen met een buitenlands (niet EU) diploma, die niet in aanmerking kwamen voor een volledige gelijkwaardigheid met het Vlaamse diploma arts, het interuniversitair examen gedeeltelijke gelijkwaardigheid georganiseerd.

Dit examen werd in 2004 twee keer georganiseerd. Het examen omvat een schriftelijke toets en een mondeling interview. Aan het examen van 9/23 maart 2004 namen 7 personen deel, en aan het examen van 7/23 september 2004 nog eens 11 personen.

2.3.6 Academisering hoger kunstonderwijs

Het hoger kunstonderwijs, met name de opleidingen in twee cycli, heeft gekozen om zich om te vormen tot academische bachelors en masters. Ter voorbereiding van deze omvorming is in december 2004 een ad hoc werkgroep opgericht.

2.3.7 Implementatie van het *Flexibiliseringsdecreet* op instellingsniveau

Er zijn nog enige aandachtspunten ten aanzien van de implementatie van het *Flexibiliseringsdecreet* op het niveau van de instellingen. Het betreft:

- het in kaart brengen van de grenzen die door de instellingen worden gehanteerd om de graden van verdienste toe te kennen, en het uitwerken van een voorstel met betrekking tot de minimumvereisten voor het toekennen van de graden van verdienste;
- het uitwerken van een voorstel met betrekking tot het hanteren van grenzen van verworven studiepunten voor het opnemen van opleidingsonderdelen uit het vervolg van een opleiding;
- het opstellen van het kostenplaatje verbonden aan de implementatie van het *Flexibiliseringsdecreet*.

Deze punten worden verder uitgewerkt door de werkgroep Onderwijs.

2.3.8 Regionale overlegcomités studentenvoorzieningen

Mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, heeft om een advies gevraagd met betrekking tot de regionale overlegcomités studentenvoorzieningen. Tekst verwijderd De VLIR benadrukt in zijn advies geen regio's te willen vastleggen waarbinnen overleg onder de studentenvoorzieningen georganiseerd wordt middels een regionaal overlegcomité. De VLIR apprecieert de stimulansen tot samenwerking, maar vindt dat een regionale koepelstructuur niet verplicht mag zijn. Regionaal advies is volgens de VLIR aanvaardbaar op initiatief van de instellingen en in de steden waar deze samenwerking zinvol is en bestaat.

2.3.9 Modernisering van het beheer van de studentenstatistieken

De hoge flexibiliteit van inschrijvingswijzen, die ontstaan is door de toepassing van het Flexibiliseringsdecreet, heeft ervoor gezorgd dat de Databank Tertiair Onderwijs (DTO) grondig herdacht moest worden. Het *Flexibiliseringsdecreet* heeft een grondige aanpassing van de databank tot gevolg gehad. Studenten kunnen zich nu inschrijven voor examencontracten, diplomacontracten of creditcontracten. Er is niet langer noodzakelijkerwijze een vast jaarprogramma. Systemen zoals een

Individueel Aangepast Jaar verdwijnen en in sommige instellingen zullen ook de jaarlijkse deliberaties verdwijnen. Studenten kunnen afstuderen op verschillende momenten van het academiejaar, etc. In het kader van de administratieve vereenvoudiging zal bovendien ook de Dienst Studietoelagen van de Vlaamse Overheid toegang hebben tot de DTO, zodanig dat zij de relevante gegevens van de aanvragers van een studiebeurs onmiddellijk kan raadplegen. Dit heeft tot gevolg dat de instellingen hun (voorlopige) gegevens met een hogere frequentie naar de DTO zullen moeten doorsturen, en dat een aantal bijkomende gegevens in de DTO zal moeten worden opgenomen. Deze hervormingsoperatie van de Databank is inmiddels afgerond.

2.4.1 *Kwaliteitszorg en accreditatie*

In Vlaanderen hebben de universiteiten in 1991 in ruil voor een grotere zelfstandigheid een systeem van interne en externe kwaliteitszorg opgezet. Dit systeem van kwaliteitszorg werd voornamelijk vanuit een verbeterperspectief opgevat. De verantwoordelijkheid en het eigenaarschap van het kwaliteitszorgsysteem werd door de overheid volledig bij de instellingen gelegd, waarbij de visitaties werden gecoördineerd door de VLIR.

Met het *Structuurdecreet hoger onderwijs* (2003) werd in Vlaanderen een accreditatiesysteem ingevoerd. De Vlaamse overheid wenst hiermee verder te bouwen op het bestaande systeem van kwaliteitszorg en dit te versterken. Het stelsel van kwaliteitszorg blijft in handen van de instellingen, wat impliceert dat de VLIR de externe visitaties blijft coördineren. Aan de opzet van de visitaties zelf verandert niets. De opleidingen schrijven een zelfevaluatie rapport, waarna een visitatiecommissie een bezoek aan de opleidingen brengt en ten slotte een openbaar rapport publiceert.

Verschillend met vroeger is dat de beoordeling door de externe visitatiecommissie nu de basis vormt voor de accreditatie van de opleidingen.

De eerste visitaties die in dit nieuwe stelsel gehouden zijn, zijn de visitaties Wiskunde en Wijsbegeerte in het najaar van 2004. De eerste accreditaties voor deze opleidingen worden verwacht in 2006.

In het kader van de voorbereiding van de invoering van de accreditatie in Vlaanderen heeft de VLIR in 2004 intens samengewerkt met de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO), de VLHORA, de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS), de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs, en tal van anderen actoren om het nieuwe visitatiestelsel vorm te geven en te implementeren. Vanaf het begin heeft de VLIR er sterk op aangedrongen bij alle bevoegde instanties om naast de verantwoordingsfunctie ook duidelijk het verbeterperspectief te behouden. Dit houdt in dat de commissie van externe experts, naast een kwalitatief oordeel, ook een aantal aanbevelingen kan doen aan de opleiding om de kwaliteit van de opleiding te bestendigen of te verbeteren, zonder dat dit wordt geïnterpreteerd als een uiting van gebrek aan kwaliteit bij de opleiding.

2.4.1.1 *Het visitatieprotocol*

In december 2004 heeft de cel Kwaliteitszorg van de VLIR, in samenwerking met de cel Kwaliteitszorg van de VLHORA, het visitatieprotocol afgerond. Het visitatieprotocol bevat alle juridische en formele voorwaarden, rechten en plichten van de visitatiecommissie, de visiterende instantie en de instellingen. Daarnaast bevat het visitatieprotocol een uitgebreide handleiding voor de instellingen voor het schrijven van het zelfevaluatie rapport en het indienen van de accreditatieaanvraag, en ook een checklist met kwaliteitskenmerken die de visitatiecommissie zal beoordelen. Het visitatieprotocol is integraal gepubliceerd op de website van de VLIR in december 2004 en zal in januari 2005 ook in gedrukte vorm beschikbaar zijn.

2.4.1.2 *Student-leden van de visitatiecommissies*

In tegenstelling tot de bestaande regeling moet voor de visitaties die plaatsvinden vanaf 2005, minstens één student deel uitmaken van de commissie.

Deze student moet ingeschreven zijn in één van de te beoordelen opleidingen of in een gelijkaardige opleiding op het moment van de samenstelling van de visitatiecommissie, en moet ten minste 60 studiepunten in deze opleiding hebben verworven.

De VVS is verantwoordelijk voor het recruterende van deze student-leden.

Er is een overeenkomst opgesteld tussen enerzijds VLIR-VLHORA en anderzijds VVS waarin de criteria, de selectieprocedure en een deontologische code worden beschreven. Enkele belangrijke elementen van deze overeenkomst zijn:

- De VVS richt in eigen schoot een selectiecommissie op, die een voordracht doet van minimaal 3 kandidaten in volgorde van voorkeur.
- De voorzitter van de visitatiecommissie kiest, in samenspraak met de cel Kwaliteitszorg van VLIR, één effectieve kandidaat en een aantal reservekandidaten, in volgorde van voorkeur.
- Een student-lid mag niet deelnemen aan de visitatie van de eigen instelling. Er wordt voorgesteld om in praktijk twee studenten lid te maken van de visitatiecommissie. Zij zullen de bezoeken onderling verdelen.
- Indien geen of onvoldoende studenten bereid worden gevonden om lid te worden van de visitatiecommissie, kan de visitatie doorgaan zonder het student-lid.
- De student-leden worden vergoed voor hun lidmaatschap.

2.4.1.3 Onafhankelijkheid visitatiecommissie getoetst door Erkenningscommissie Hoger Onderwijs

Het Structuurdecreet geeft de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs de opdracht om de samenstelling van de visitatiecommissies, die wordt vastgelegd door de VLIR en/of de VLHORA te bekrachtigen. De Erkenningscommissie moet daarbij aangeven dat de leden van de visitatiecommissies in onafhankelijkheid hun opdracht kunnen vervullen.

Dit houdt in dat:

- elke visitatiecommissie die vanaf 1 januari 2005 wordt samengesteld, wordt onderworpen aan een onafhankelijkheidsonderzoek van de Erkenningscommissie.
- elk lid van de visitatiecommissie een onafhankelijkheidsverklaring moet tekenen en eventuele belangenvermenging en onverenigbaarheidsgronden moet melden.
- bij de voordracht van kandidaat-voorzitters en leden van de visitatiecommissie door de vertegenwoordigers van de opleidingen voorstellen kunnen worden gedaan, maar dat op grond van een bredere consultatie andere kandidaten kunnen worden toegevoegd aan de lijst.
- voor het opstellen van een voorstel voor de samenstelling van de visitatiecommissie een beroep kan worden gedaan op vertegenwoordigers van de opleidingen, zonder dat evenwel consensus van deze vertegenwoordigers vereist is om een kandidaat voor te dragen.

2.4.1.4 Aanvraag tot erkenning bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie

De VLIR en de VLHORA zijn voor de visitaties van ambtshalve geregistreerde instellingen bij decreet erkende evaluatieorganen en hoeven in die hoedanigheid niet erkend te worden door de NVAO.

Het *Structuurdecreet* bepaalt verder ook dat andere evaluatieorganen dan VLIR en VLHORA externe beoordelingen kunnen uitvoeren in het hoger onderwijs in Vlaanderen, op voorwaarde dat ze door de NVAO zijn erkend. Deze erkenning is ook noodzakelijk voor VLIR en VLHORA indien zij als evaluatieorgaan optreden voor opleidingen aan niet-ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Een aanvraag voor zo'n erkenning is eind 2004 bij de NVAO ingediend.

2.2.1.5 De eerste visitaties binnen het nieuwe kader

In het najaar 2004 waren de opleidingen Wiskunde en Wijsbegeerte als eerste aan de beurt om gevisiteerd te worden. De rapporten van deze visitaties zijn te downloaden vanaf de website, en zijn tevens in gedrukte vorm op te vragen op het secretariaat.

De cel Kwaliteitszorg van de VLIR inventariseert de eerste indrukken, waarbij een positieve indruk overheerst. Zowel de opleidingen als de commissies vatten hun taak ernstig en nauwgezet op, de interacties tussen commissie en opleidingen verlopen open en soepel en de commissies blijven ook in het nieuwe stelsel een belangrijke nadruk leggen op het verbeterperspectief.

2.4.2 Visitaties

2.4.2.1 Visitaties afgerond in 2004

Alle visitatierapporten worden integraal in pdf-formaat gepubliceerd op de VLIR-website : www.vlir.be (pad : universitair beheer en kwaliteitszorg → thema's → kwaliteitszorg onderwijs en accreditatie → tweede ronde)

Economische wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen, Handelsingenieur en Handelsingenieur in de beleidsinformatica

Betrokken universiteiten en opleidingen:

KU Brussel; KU Leuven Afdeling Kortrijk; KU Leuven; Limburg UC; U Antwerpen; U Gent; VU Brussel.

Samenvatting van de conclusies van de visitatiecommissie:

De visitatiecommissie was aangenaam verrast door de verscheidenheid in de opleidingen. De opleidingen aan de betrokken universiteiten hanteren zeer verschillende onderwijsmodellen, en vullen ook de programma's (vooral bij Toegepaste economische wetenschappen en Handelsingenieur) zeer divers in. Ondanks deze verscheidenheid, kiezen de studenten meestal gewoon de dichtstbijzijnde universiteit. Het academische gehalte is voldoende tot zeer goed. De commissie heeft lof voor de kwaliteit van het onderwijs en de motivatie van de staf, maar betreurt het gebrek aan internationale mobiliteit van studenten en professoren, en roept op tot minder lokale rekrutering van nieuwe professoren. Ook waarschuwt ze voor een mogelijk verlies van de eigenheid van de opleidingen Toegepaste economische wetenschappen en Handelsingenieur in de Europese bachelor-masterstructuur.

Geschiedenis

Betrokken universiteiten en opleidingen:

KU Brussel; KU Leuven; U Antwerpen; U Gent; VU Brussel

Samenvatting van de conclusies van de visitatiecommissie:

De Vlaamse opleidingen Geschiedenis zijn volgens de visitatiecommissie wetenschappelijk-inhoudelijk sterke opleidingen. Ze bieden studenten een breed historisch referentiekader aan via een programma met een kritisch-historisch karakter. Elke instelling hecht groot belang aan geschiedbeoefening en historische methodologie, en de K.U. Brussel en de U Gent zijn wat dat betreft in de kandidaturen de koplopers. Een sterk punt is ook dat het talenonderwijs een plaats krijgt in de programma's. De geschiedenisopleidingen van de Vrije Universiteit Brussel en de UA bieden zowel wat de oude als levende talen betreft de meeste mogelijkheden.

Naast de vele gelijkaardige streefdoelen en doelstellingen legt elke opleiding haar eigen inhoudelijke klemtonen, die vooral afhankelijk zijn van de onderzoeksspecialisaties van de staf. Dit komt onder andere tot uiting in het aanbod van de historische perioden in de kandidaturen en licenties.

De Vlaamse geschiedenisopleidingen moeten - ondanks de waardering van de commissie voor de eigenheid van de opleidingen - hun aandacht voor de verschillende historische perioden wel evenwichtig spreiden en een aangepast beleid ten aanzien van de instroom voeren. Zoniet worden de specialisaties Middeleeuwen en Oudheid op lange termijn bedreigd.

Psychologie

Betrokken universiteiten en opleidingen:

KU Leuven; U Gent; VU Brussel

Samenvatting van de conclusies van de visitatiecommissie:

De visitatiecommissie vond de drie beoordeelde opleidingen van een goed niveau. Zij is tevreden over de binnen de opleidingen bereikte resultaten en geïnitieerde ontwikkelingen. Er is in alle opleidingen een vooruitgang geboekt ten opzichte van de visitatie in 1995. De kwaliteit van de afgestudeerden is aan alle betrokken universiteiten goed. De afgestudeerden zijn tevreden over de genoten opleiding en voelen zich goed voorbereid op het beroepenveld. Wel moet de discrepantie tussen het groeiend aantal studenten en de beperkte middelen om het personeel mee te laten groeien, dringend worden aangepakt. Bovendien is de internationalisering van het onderwijs aan alle drie de opleidingen onvoldoende. Uiteraard is er een aantal structurele beperkingen dat hierbij een rol speelt, maar niettemin is er zowel op het vlak van studentenmobiliteit als docentenmobiliteit verbetering nodig. In het kader van een groter wordend Europa zal, volgens de visitatiecommissie, de uitwisseling een steeds groter belang krijgen, en zijn grensoverschrijdende initiatieven noodzakelijk.

Revalidatiewetenschappen en Kinesithérapie

Betrokken opleidingen:

KULeuven; UGent; VUBrussel

Samenvatting van de conclusies van de visitatiecommissie:

De visitatiecommissie waardeerde het niveau waarop het academisch onderwijs in de Revalidatiewetenschappen en Kinesithérapie in Vlaanderen wordt gegeven en de manier waarop de opleidingen de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie ter harte hebben genomen. Binnen alle opleidingen werden de voorbije jaren duidelijke inspanningen geleverd om de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren waardoor een opvallende vooruitgang kan geconstateerd worden ten opzichte van de visitatie van 1996. De bij de visitatie betrokken opleidingen voldoen aan de eisen van een brede basisvorming, een wetenschappelijke opleiding én een opleiding tot het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. Binnen alle opleidingen vormt de stage een belangrijk onderdeel van het opleidingsprogramma waarbij zich tussen de betrokken instellingen duidelijke verschillen aftekenen wat betreft de invulling, de opbouw en de kwaliteit van de stage. Afhankelijk van de instelling blijft de stage in meer of mindere mate voor verbetering vatbaar.

Toegepaste wetenschappen (eerste cyclus) + Werktuigkunde – Elektrotechniek

Betrokken opleidingen:

UGent; KULeuven; VUBrussel

Samenvatting van de conclusies van de visitatiecommissie:

De opleidingen komen dicht bij elkaar in de buurt op het vlak van onderwijskwaliteit, maar ze leggen eigen klemtonen: de gewichtsverhouding van de vakdomeinen Werktuigkunde en Elektrotechniek is verschillend; programmahervormingen worden meer of minder resoluut doorgevoerd; de opleiding is breed of eerder gespecialiseerd; keuzemomenten van richtingen liggen in verschillende fases van de opleiding; er wordt wel of geen stage aangeboden; de studentenbegeleiding is meer of minder intensief. Naast de bama-hervorming is een andere belangrijke wijziging het wegvallen van de toelatingsproef burgerlijk ingenieur. Het academiejaar waarin de opleidingen werden geïnitieerd was het laatste jaar waarin deze toelatingsproef werd georganiseerd. Het wegvallen hiervan wordt door sommigen betreurd, maar biedt tegelijkertijd kansen voor een hernieuwd studentenbeleid. De commissie stelde met genoeg vast dat alle universiteiten nieuwe initiatieven hebben uitgewerkt om aspirant-studenten te helpen zich te oriënteren op de studie van Burgerlijk Ingenieur. Ondanks het feit dat de visitatiecommissie de kwaliteit van de betrokken opleidingen goed vond, er overall onderlegd en gemotiveerd academisch personeel is, alle universiteiten een doordacht

kwaliteitszorgsysteem hebben uitgebouwd, de nodige labo- en computerfaciliteiten beschikbaar zijn, ziet ze toch een aantal algemene verbeterpunten.

2.4.2.2 *Visitaties lopend in 2004*

<i>Wiskunde</i>

Betrokken universiteiten en opleidingen:

UGent; VUBrussel; KULeuven; LimburgUC; UAntwerpen

<i>Wijsbegeerte</i>

Betrokken universiteiten en opleidingen:

KULeuven; UAntwerpen; VUBrussel; UGent

2.4.2.3 *Visitatie opgestart in 2004*

Van de volgende visitaties zijn de voorbereidingen aangevat in 2004. De bezoeken zullen plaatsvinden in 2005 :

Biomedische wetenschappen; Geneeskunde; Logopedie en audiologie; Familiale en seksuologische wetenschappen; Godsdienstwetenschappen en Godgeleerdheid; Biologie; Rechten en Notariaat; Natuurkunde, Sterrenkunde, Toegepaste natuurkunde; Vergelijkende cultuurwetenschappen; Oosterse Studies

2.5.1 Gelijke kansengids voor universiteiten

De VLIR-werkgroep Gelijke kansen heeft een projectvoorstel uitgewerkt, getiteld: *Gelijkekansengids voor Universiteiten Human Resources Instrumenten voor Gelijke Kansen*. Hierin moeten bestaande theoretische inzichten aangewend worden in diverse praktijkstudies over gelijke kansen in een universitaire context. Onder de term 'gelijke kansen' wordt in dit project zowel de thematiek van gender als die van diversiteit verstaan. De integratie van het gelijke kansenthema in het beleid moet worden bewerkstelligd door middel van mainstreaming.

Concreet zullen tal van thema's die behoren tot het actiedomein van Human Resources Management uitgewerkt worden. De gekozen methodiek beoogt een zinvolle toepassing van diverse HRM-instrumenten ten behoeve van het gelijke kansenbeleid van de universiteiten.

Met EQUAL, een initiatief van het Europees Sociaal Fonds, wil de EU in samenwerking met de Vlaamse regering ofwel de federale ofwel Brusselse overheid, bijdragen tot gelijke kansen op de arbeidsmarkt voor zowel werkzoekenden als werknemers. EQUAL wil via transnationale samenwerking een stimulans vormen voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën en methodieken die alle mogelijke vormen van discriminatie en ongelijkheid op de arbeidsmarkt tegengaan. De thema's van EQUAL zijn geclusterd volgens de vier pijlers van de Europese Werkgelegenheidsstrategie, waaronder: 'Gelijke kansen voor vrouwen en mannen'.

In november 2004 keurde het Europees sociaal Fonds (ESF)-Vlaanderen het EQUAL-projectvoorstel van de VLIR-werkgroep Gelijke kansen *Equality Guide - Gelijkekansengids voor Universiteiten* goed. Projectpartners zijn: het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen en de Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap. In een tweede fase zal gezocht worden naar minstens één transnationale projectpartner.

Mevrouw De Roy, van het Centrum voor Gelijke kansenbeleid van de K.U. Leuven is door de VLIR aangesteld als projectcoördinator.

2.5.2 Engagementsverklaring

Een overleggroep binnen de VLOR, waarin ook de VLIR vertegenwoordigd was, stelde een ontwerptekst *Diversiteit als meerwaarde: engagementsverklaring van het Vlaams hoger onderwijs* op.

Op het VLIR-bureau van 20 april 2004 bestond echter geen consensus om de engagementsverklaring in zijn huidige vorm te ondertekenen.

In de VLOR is intussen een nieuwe werkgroep Engagementsverklaring opgericht. De VLIR heeft bij schriftelijke procedure prof. H. Martens afgevaardigd om, namens de VLIR, in deze werkgroep te zetelen.

2.5.3 Handicap en studie

In de voorbije vier jaar is de problematiek rond studeren met een handicap steeds meer een politieke prioriteit geworden. Dit heeft onder meer geresulteerd in de oprichting van het Vlaams Expertisecentrum Handicap en Hoger Onderwijs (VEHHO).

Het VEHHO wordt vormgegeven vanuit een samenwerkingsverband tussen de Vrije Universiteit Brussel, de K.U. Leuven en de Hogeschool West-Vlaanderen. De looptijd van het project is van 1 april 2004 tot 31 maart 2005.

De VLIR besluit een ad hoc werkgroep op te richten met betrekking tot handicap en studie.

2.5.4 Merge- project van het Instituut Gelijkheid van Vrouwen en Mannen

Merge is de naam van een projectvoorstel dat het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen heeft opgesteld. Het Instituut heeft als taak toe te zien op de naleving van de gelijkheid van vrouwen en mannen, elke vorm van discriminatie en ongelijkheid op basis van geslacht te bestrijden, en instrumenten en strategieën uit te werken die gestoeld zijn op een geïntegreerde aanpak van de genderdimensie.

Het is de bedoeling dat, in samenwerking met de academische en de politieke wereld, mainstreaming-instrumenten ontwikkeld worden op het vlak van gender en wetenschappelijke excellentie. Deze instrumenten hebben als doel om de wetenschappelijke en politieke actoren te sensibiliseren in verband met het genderspect in de evaluatie van wetenschappelijke excellentie en om innovatieve praktijken op dit vlak te promoten.

De VLIR treedt in dit project op verzoek van het Instituut als partner op.

2.6 INTERNATIONALISERING

2.6.1 Internationale expertiseuitwisseling Quality Assurance Tempus-Quasis

De VLIR heeft een lopend project met Kroatische partners in het kader van de uitwisseling van informatie en expertise omtrent Quality Assurance, onder de naam 'Tempus-Quasis'. In dit kader heeft de VLIR, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en de K.U. Leuven een tweedaagse workshop rond het thema 'interne en externe kwaliteitszorg' georganiseerd.

2.6.2 Pieter Paul Rubens leerstoel

De VLIR besloot een gunstig gevolg te geven aan de aanstelling van Prof. G. Buelens voor de Pieter Paul Rubens leerstoel aan de University of Berkeley tijdens het lente-semester van 2005.

2.6.3 Collegio dei Fiamminghi

De heren Johan Wijnants en Matteo Donadoni zijn door de VLIR voorgedragen als kandidaten voor de studiebeurzen van het Collegio dei Fiamminghi.

2.6.4 Internationale organisaties

De VLIR is lid van volgende internationale organisaties :

- INQAAHE, International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education
- ENQA, European Association for Quality Assurance
- EUA, European University Association
- ACA, Academic Cooperation Association
- ECStA, European Council for Student Affairs

2.7 COMMUNICATIE

2.7.1 *Delta*, tijdschrift voor hoger onderwijs

Delta wordt uitgegeven op initiatief van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). Het is een onafhankelijk tijdschrift voor iedereen die bij het hoger onderwijs in Vlaanderen betrokken is.

Delta bericht zowel over evoluties op het vlak van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, als over bestuur en management in het hoger onderwijs, en actuele maatschappelijke vraagstukken. Het eerste nummer verscheen in april 2004.

2.7.2 Publiciteit aan de Vlaamse universiteiten

Het VLIR-bureau beslist om een werkgroep Publiciteit op te richten. De werkgroep zal zich buigen over het publiciteitsbeleid van de universiteiten. De doelstelling van de werkgroep wordt als volgt geformuleerd: het formuleren van een voorstel aan de VLIR betreffende de manier waarop marktstrategieën moeten kaderen in de communicatiepolitiek en public relations activiteiten van de Vlaamse universiteiten. Het advies dient te resulteren in een door de VLIR te onderschrijven gedragscode.

De werkgroep stelt zich tot doel om de gedragscode uiterlijk in juni 2005 aan de VLIR voor akkoord voor te leggen.

2.7.3 VLIR-publicaties verkrijgbaar op het secretariaat en op de website

Het webadres van de VLIR is:

www.vlir.be

Hierop zijn de volgende documenten te vinden:

Universitair Beheer en Administratie

- personeelsstatistieken (1 feb 2004)
- memorandum aan de Vlaamse regering, synthesesnota
- VLIR-advies herziening financiering hoger onderwijs

Onderwijsbeleid:

- Structuurdecreet (april 2003)

Gelijkwaardigheid diploma arts

- examenreglement
- inschrijvingsformulier
- voorbeeldexamen

Kwaliteitszorg Onderwijs

- VLIR/ VLHORA visitatieprotocol
- visitatierapporten

-De onderwijsvisitatie Geschiedenis (D/2004/2939/4)

-De onderwijsvisitatie Psychologie (D/2004/2939/5)

-De onderwijsvisitatie Economische wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen en Handelsingenieur (D/2004/2939/7)

-De onderwijsvisitatie Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie (D/2004/2939/8)

-De onderwijsvisitatie Eerste cyclus Toegepaste wetenschappen, Werktuigkunde, Elektrotechniek (D/2004/2939/9)

Accreditatie

- Ontwerp accreditatie-verdrag Nederland - Vlaanderen
- Ontwerp accreditatiekader bestaande opleidingen (juni 2004)
- Ontwerp toetsingkader nieuwe opleidingen (juni 2004)

Onderzoeksbeleid

- Rapport 'Beoordeling van het onderzoeksmanagement van de Vlaamse universiteiten'(september 2004)

- Model voor integrale kwaliteitsevaluatie van het onderzoek in de rechtswetenschappen (september 2004)
- Model for the integral quality assessment of research in law (september 2004)
- Modèle pour une évaluation de la qualité de la recherche dans les sciences juridiques (septembre 2004)

Gelijke Kansen

- Rapport ter bevordering van gelijke kansen aan Vlaamse universiteiten - 2003

Tekst verwijderd

Overige

- VLIR jaarverslag 2003 (D/2004/2939/1)
- Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten: telling 01.02.04
- Academische opleidingen in Vlaanderen 2004 - 2005 ; Masteropleidingen vanaf 2007 – 2008 (D/2004/2939/3)
- Voortgezette academische opleidingen en master-na-masteropleidingen aan de Vlaamse universiteiten in het academiejaar 2004 – 2005 (D/2004/2939/2)
- Beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement van de Vlaamse universiteiten (D/2004/2939/6)
- Geadviseerde inschrijvingsgelden voor het academiejaar 2004-2005
- VLIR jaarverslag 2003 (D/2004/2939/1)
- Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten : telling 01.02.04
- Academische opleidingen in Vlaanderen 2004 - 2005 ; Masteropleidingen vanaf 2007 – 2008 (D/2004/2939/3)
- Voortgezette academische opleidingen en master-na-masteropleidingen aan de Vlaamse universiteiten in het academiejaar 2004 – 2005 (D/2004/2939/2)

tekst verwijderd

Visitatierapporten

- De onderwijsvisitatie Geschiedenis (D/2004/2939/4)
- De onderwijsvisitatie Psychologie (D/2004/2939/5)
- De onderwijsvisitatie Economische wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen en Handelsingenieur (D/2004/2939/7)
- De onderwijsvisitatie Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie (D/2004/2939/8)
- De onderwijsvisitatie Eerste cyclus Toegepaste wetenschappen, Werktuigkunde, Elektrotechniek (D/2004/2939/9)

DEEL 3

SAMENSTELLING VAN DE INSTITUTIONELE STRUCTUREN

3.1 Samenstelling van de raad

(per 1 oktober 2004)

Voorzitter : André Oosterlinck, rector K.U.Leuven

Ondervoorzitters : Benjamin Van Camp, rector Vrije Universiteit Brussel ; Francis Van Loon, rector UA ; Andreas De Leenheer, rector UGent

Secretaris : Mark Van Hoecke, rector K.U.Brussel

Leden : Frans Lammertyn, coördinator onderwijsbeleid K.U.Leuven ; Rosette S'Jegers, vice-rector Vrije Universiteit Brussel ; prof. Joke Denekens, vice-rector UA ; Marc De Clercq, vice-rector UGent ; Luc De Schepper, rector LUC

Waarnemers :

Noël Vercruyssen, afgevaardigde van de Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek ; Karel Velle, afgevaardigde van het Vlaams ministerie voor Wetenschapsbeleid ; Rudy Aernoudt, afgevaardigde van het federaal ministerie voor Wetenschapsbeleid

3.2 Samenstelling van het bureau

(per 1 oktober 2004)

Voorzitter : André Oosterlinck, rector K.U.Leuven

Ondervoorzitters : Benjamin Van Camp, rector Vrije Universiteit Brussel ; Francis Van Loon, rector UA ; Andreas De Leenheer, rector UGent

Secretaris : Mark Van Hoecke, rector K.U.Brussel

Lid : Luc De Schepper, rector LUC

3.3 Samenstelling van het secretariaat

(op 31 december 2004)

Algemeen secretariaat

Anne-Marie De Jonghe, algemeen directeur ; Bernadette Allaert, directiemedewerker ; Ina Dambre, stafmedewerker Universitaire financiën en personeel ; Jetje De Groof, stafmedewerker Onderzoeksbeleid en Gelijke kansen ; Isabel De Smet, stafmedewerker Onderwijsbeleid

Cel Kwaliteitszorg

Marleen Bronders, coördinator ; Laurence Derycke, stafmedewerker ; Pascal Van der Voort, stafmedewerker ; Suzanne Spolspoel, secretaresse

Universitaire ontwikkelingssamenwerking

Kristien Verbruggen, waarnemend directeur ; Frank Vermeulen, stafmedewerker ; Anne-Marie Pieters, stafmedewerker ; Maarten Timmermans, medewerker beurzenprogramma ; Kristel Wijshof, medewerker beurzenprogramma ; Joachim Van Haver, financieel medewerker ; Caroline Deneweth, financieel medewerker ; Linda Van Weyenberg, medewerker informatie- en communicatiebeleid ; Dominique De Bondt, secretaresse ; Veerle Versele, secretaresse

3.4 Samenstelling van de werkgroepen (op 31 december 2004)

Universitair beheer en administratie

Werkgroep Universitair Beheer en Administratie

Voorzitter : Jim Van Leemput, Vrije Universiteit Brussel

Leden : Jan Bauwens, K.U.Leuven ; Els Heylen, K.U.Leuven ; Jan Veny, Vrije Universiteit Brussel ; Bart Heijnen, UA ; Serge Simon, UA ; Koen Goethals, UGent ; Dirk Mangeleer, UGent ; Danny Huysmans, K.U.Brussel ; Willy Goetstouwers, LUC

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO

Denkgroep van de werkgroep Universitair beheer en administratie : Auteursrecht

Subgroep Financiële Directeuren

Voorzitter : Martin Decancq, UA

Leden : Jan Leys, K.U.Leuven ; Hedwige Nuyens, K.U.Leuven ; Nic Van Craen, Vrije Universiteit Brussel ; Nadine Verheyen, Vrije Universiteit Brussel ; Chris Vansingel, UA ; Gonda Cock, UGent ; Dirk Mangeleer, UGent ; Danny Huysmans, K.U.Brussel ; Greet Boets, LUC

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO

Subgroep Personeel

Voorzitter : Jos Vaesen, K.U.Leuven

Leden : Jan Paesen, K.U.Leuven ; Jan Veny, Vrije Universiteit Brussel ; Rosie Verhaert, Vrije Universiteit Brussel ; Veerle Bogaert, UA ; Ingrid Schneider, UA ; Dirk Van Haelter, UGent ; Bob Van Win, UGent ; Danny Huysmans, K.U.Brussel ; Jef vanvoorden, LUC

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO ; Ann Raiglot, ministerie Vlaamse gemeenschap, departement Onderwijs ; Koen De Sadeleer, Instituut voor tropische geneeskunde ; Jean-Pierre Thys, FWO Vlaanderen

Subgroep Personeelsstatistieken

Voorzitter : Tonja De Meester, UGent

Leden : Liesbet Godts, K.U.Leuven ; Noor Seghers, K.U.Leuven ; Bart Stassijns, Vrije Universiteit Brussel ; Jan veny, Vrije Universiteit Brussel ; Veerle Bogaert, UA ; Dirk De Bruijne, UA ; Marijke Van der Auwera, UA ; Geert Vera, UA ; Bob Van Win, UGent ; Carla Aelbrecht, K.U.Brussel ; Eliane Geeroms, K.U.Brussel ; Jef Vanvoorden, LUC

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO ; Anne Raiglot, ministerie Vlaamse gemeenschap, departement Onderwijs ; Benno Hinnekint, FWO Vlaanderen ; Marc Pollet, IWT ; Marijke Lein, VIB
Opdrachthouder : Liesbeth Bruckers, LUC

Subgroep Veiligheid en milieu

Voorzitter : Els Heylen, K.U.Leuven

Leden : Lieven Put, K.U.Leuven ; Jos Van Neck, K.U.Leuven ; Dimitri Devuyst, Vrije Universiteit Brussel ; Eric Pauwels, Vrije Universiteit Brussel ; François Jordaens, UA ; Hubert Pype, UA ; Hans Demuynck, UGent ; Greet Van Eetvelde, UGent ; Danny Huysmans, K.U.Brussel ; Willy Maes, LUC ; Jan Vanhove, LUC

Denkgroepen van de subgroep Veiligheid en milieu : RA-afval ; Welzijn of het Werk ; Milieu

Denkgroep Buitenlandse Onderzoekers

Voorzitter : Jan Lefevere, UA

Leden : Gerard Cielen, K.U.Leuven ; Liesbet Godts, K.U.Leuven ; Lieve Van Hoestenbergh, K.U.Leuven ; Mieke Gijsemans, Vrije Universiteit Brussel ; Els Osselaer, Vrije Universiteit Brussel ; Brian Vatteroth, Vrije Universiteit Brussel ; Jan Veny, Vrije Universiteit Brussel ; Veerle Bogaert, UA ; Martine Depauw, UA ; Dirk De Craemer, UGent ; Veerle De Roeck, UGent ; Yvonne Scafoglieri-Lambrecht, UGent ; Mark Smeyers, LUC ; Kristien Verbrugghen, VLIR

Waarnemers : Jef Van Lint, Instituut voor tropische geneeskunde ; Lut Bollen, ministerie Vlaamse gemeenschap ; An Raiglot, ministerie Vlaamse gemeenschap, departement Onderwijs

Onderzoeksbeleid

Werkgroep Onderzoek

Voorzitter : Jos Vanderleyden, K.U.Leuven

Leden : Roger Bouillon, K.U.Leuven ; Josée Houben, K.U.Leuven ; Marian Schoenmaekers, K.U.Leuven ; Jan Cornelis, Vrije Universiteit Brussel ; Hugo Soly, Vrije Universiteit Brussel ; Kris Thielemans, Vrije Universiteit Brussel ; Steven Gillis, UA ; Eric Spruyt, UA ; Dirk Van Dyck, UA ; Koen Goethals, UGent ; Ignace, Lemahieu, UGent ; Michel Waroquier, UGent ; Jan-Frans Lindemans, K.U.Brussel ; Paul Janssen, LUC

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO ; Pierre Verdoodt, AWI

Werkgroep Kwaliteitszorg Onderzoek Rechten

Voorzitter : Alain Verbeke, K.U.Leuven

Leden : Wouter Devroe, K.U.Leuven ; Jos Vanderleyden, K.U.Leuven ; Koen Bytsebier, Vrije Universiteit Brussel ; Nadine Rons, Vrije Universiteit Brussel ; Maurice Adams, UA ; Patricia Populier, UA ; Eric Spruyt, UA ; Jan Velaers, UA ; Bryce De Ruyver, UGent ; Yves Jorens, UGent ; Michel Tison, UGent ; Philip Traest, UGent ; Annick de Boeck, K.U.Brussel ; Paul Panssen, LUC ; Hervé Tijssen, Universiteit van Tilburg

Commissie Evaluatie Onderzoeksmanagement

Voorzitter : Reinder van Duinen, European Science Foundation

Leden : Douwe D. Breimer, Universiteit Leiden ; A.C.J. Hulk, Universiteit Amsterdam ; Arie Rip, Universiteit Twente

Hogeronderwijsbeleid

Werkgroep Onderwijs

Voorzitter : Eddy Van Avermaet, K.U.Leuven

Leden : Frans Lammertyn, K.U.Leuven ; Marc Van der Steen, Vrije Universiteit Brussel ; Raoul Van Esbroeck, Vrije Universiteit Brussel ; Joke Denekens, UA ; François Van den Bogaert, UA ; Luc François, UGent ; Koen Goethals, UGent ; Martine De Clercq, K.U.Brussel ; Mieke Van Haegendoren, LUC ; Joris Roos, VVS ; Ton van Weel jr, VVS ; Jeroen Vandromme, VVS

Waarnemers : Noël Vercruyse, AHOWO

Werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist

Voorzitter : Brigitte Velkeniers, Vrije Universiteit Brussel

Leden : Paul Broos, K.U.Leuven ; Willy Peetersmans, K.U.Leuven ; Tony Mets, Vrije Universiteit Brussel ; Leo Bossaert, UA ; Wilfried De Backer, UA ; Martine De Vos, UGent ; Jean-Marie Nayaert, UGent

Externe experts : Jean-Paul Dercq, ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu ; M. Bogaert, UGent

Ad hoc werkgroep Kinesitherapie

Voorzitter : Dirk Cambier, UGent

Leden : Karel Stappaerts, K.U.Leuven ; J.P. Clarys, Vrije Universiteit Brussel

Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts

Voorzitter : Walter Michielsen, UGent

Leden : Bernard Himpens, K.U.Leuven ; Axel Bossuyt, Vrije Universiteit Brussel ; Leo Bossaert, UA ; Pauls Steels, LUC

Werkgroep Lerarenopleiding

Voorzitter : Joost Lowyck, K.U.Leuven

Leden : Frans Lammertyn, K.U.Leuven ; Nadine Engels, Vrije Universiteit Brussel ; Linda Van Looy, Vrije Universiteit Brussel ; Frans Daems, UA ; Peter Van Petegem, UA ; Antonia Aelterman, UGent ; Josephina Lenaerts, UGent ; Martine De Clercq, K.U.Brussel ; Jan Broeckmans, LUC ; Floris Billiet, VVS ; John Martens, VVS

Werkgroep VAO's met beroepsvoorbereidend karakter

Voorzitter : Eddy Van Avermaet, K.U.Leuven

Leden : Frans Lammertyn, K.U.Leuven ; Bart Rombaut, Vrije Universiteit Brussel ; Wilfried de Backer, UA ; Luc François, UGent ; Frank Gotzen, K.U.Brussel ; Paul Ameloot, LUC

Ad hoc werkgroep Academisering kunstonderwijs

Voorzitter : Marc Vervenne, K.U.Leuven

Leden : Willem Elias, Vrije Universiteit Brussel ; Ernest Van Buynder, UA ; Luc François, UGent, Paul Ameloot, LUC

Werkgroep Sociale Voorzieningen

Voorzitter : Bruno De Loght, UA

Leden : Jan De Vriendt, K.U.Leuven ; Claude Seyns, K.U.Leuven ; Raf Devos, Vrije Universiteit Brussel ; Els Robbrecht, Vrije Universiteit Brussel ; Agnes Coeckx, UA ; Marc Bracke, UGent ; Ignace Van der Cam, UGent ; Stef Adriaenssens, K.U.Brussel ; Marie-Paule Jacobs, LUC ; Willy Baute, VLHORA ; Harko Vande Loock, VVS ; Els Vandebek, VVS

Werkgroep Studie-informatie

Voorzitter : Els Verhoye, UGent

Leden : Jan herpelinck, K.U.Leuven ; Lorenzo Parmentier, KULAK ; Joeri Van den Brande, Vrije Universiteit Brussel ; Linda Willems, Vrije Universiteit Brussel ; Danny Boeykens, UA ; Rudy Van Hoof, UA ; Annick Eelbode, UGent ; Eric Depreeuw, K.U.Brussel ; Monique Maelstaf, LUC ; Jan fabry, VVS ; Jorn Peeters, VVS

Waarnemers : Erwin Malfroy, NARIC

Werkgroep Studentenstatistieken

Voorzitter : Chantal Bogaerts, UA

Leden : Annita Follon, K.U.Leuven ; Werner Sleutel, Vrije Universiteit Brussel ; Christel Vaeremans, Vrije Universiteit Brussel ; Anita Viaene, UA ; Bernard Becue, UGent ; Dirk Ghekiere, UGent ; Sinne Timmermans, K.U.Brussel ; Danny Smets, LUC

Ad hoc werkgroep Foutloze aansprakelijkheid en verplichte verzekering bij experimenten op de menselijke persoon

Voorzitter : Anne-Marie De Jonghe, algemeen directeur VLIR

Leden : Martin Hiele, K.U.Leuven ; Herman Nys, K.U.Leuven ; Paul Devroey, Vrije Universiteit Brussel ; Brigitte Velkeniers, Vrije Universiteit Brussel ; Patrick Cras, UA ; Thierry Vansweevelt, UA ; Tom Balthazar, UGent ; Jean-Paul Remon, UGent Robert Rubens, UGent ; Piet Geusens, LUC

Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs

Werkgroep Kwaliteitszorg en Accreditatie

Voorzitter : Eddy Van Avermaet, K.U.Leuven

Leden : Johan Hoornaert, K.U.Leuven ; Veerle Hulpiau, K.U.Leuven ; Paul Geerlings, Vrije Universiteit Brussel ; Frank Gladines, Vrije Universiteit Brussel ; Francis Van den Bogaert, UA ; Alain Verschoren, UA ; Luc François, UGent ; Koen Goethals, UGent ; Eric Depreeuw, K.U.Brussel ; Paul Ameloot, LUC ; Joris Roos, VVS

Gelijke kansen

Werkgroep Gelijke Kansen

Voorzitter : Mieke Van Haegendoren, LUC

Leden : Elsy Van Roy, K.U.Leuven ; Reinhilde Veugelers, K.U.Leuven ; Machteld De Metsenaere, Vrije Universiteit Brussel ; Lief Vandepierre, Vrije Universiteit Brussel ; Sonja Spee, UA ; Marysa Demoor, UGent ; Hendrik Pinxten, UGent ; Veerle Uyttersprot, K.U.Brussel ; Iftara Mohannad, VVS
Waarnemers : Patrick Willems, ministerie van de Vlaamse gemeenschap

Ad hoc werkgroep Handicap en studie

Voorzitter : Nele Spaas, VVS

Leden : Annemie Van Diest, K.U.Leuven ; Joeri Van den Brande, Vrije Universiteit Brussel ; Jo Lebeer, UA ; Erik Broeckart, UGent ; Veronique Janssen, LUC ; Guido Galle, Arteveldehogeschool ; Dirk Coenjaerts, Katholieke Hogeschool Mechelen ; Eric Halsberghe, Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen ; Willy Baute, VLHORA ; Iftara Mohammad, VVS ; Ton Van Weel, VVS ; Sarah Maissin, VVS

Communicatie

Werkgroep Publiciteit

Voorzitter : Luk Warlop, K.U.Leuven

Leden : Ronny Vandenbroele, K.U.Leuven ; Els Robbrecht, Vrije Universiteit Brussel ; Sandra Van Maurik, Vrije Universiteit Brussel ; Ludo Benoy, UA ; Fabienne Destryker, UA ; Lieve Bracke, UGent ; Kristof De Moor, UGent ; Dorien Brouwer, K.U.Brussel ; Ingrid Vrancken, LUC

Universitaire ontwikkelingssamenwerking

Bureau Universitaire Ontwikkelingssamenwerking

Voorzitter : Marc Nyssen, Vrije Universiteit Brussel

Ondervoorzitter : Oswald Van Cleemput, UGent

Leden : Jean Berlamont, K.U.Leuven ; Filip Reyntjens, UA

3.5 VLIR vertegenwoordiging in externe organen

Bologna promotieteam

Experts : Luc François, UGent ; Karel Van Liempt, UA

Centrumraad van het Vlaams Centrum voor Onderwijsgebonden Sport

Jan Bonnarens, UGent

Directing Group van het 'Programme on Institutional Management in Higher Education' (IMHE) van de OESO

Effectieve vertegenwoordiger: Bart Heijnen, UA

Plaatsvervanger: Koen Debackere, K.U.Leuven

Erkenningscommissie voor kinesitherapeuten

effectieve leden : Dirk Cambier, UGent ; Hilde Feys, K.U.Leuven

eerste plaatsvervanger : Peter Van Roy, Vrije Universiteit Brussel ; tweede plaatsvervanger : Rik Gosselink, K.U.Leuven

Hoge Raad voor Normalisatie

Effectieve vertegenwoordigers : Gerda Naeyens, K.U.Leuven ; Roland Paemeleire, UGent

Plaatsvervangers : Martine Wevers, K.U.Leuven, Patrick Rombauts, Vrije Universiteit Brussel

Hoge Raad van Justitie (mandaten lid niet-magistraten)

Luc Ballon, K.U.Leuven ; Walter Pintens, K.U.Leuven ; Geert Vervaeke, K.U.Leuven ; Baudewijn Bouckaert, UGent

Hoger Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, raad van bestuur

Jan Wouters ; K.U.Leuven, UA ; Gustaaf Geeraerts, Vrije Universiteit Brussel ; Koen Vlassenroot, UGent

Planningscommissie Medisch Aanbod

effectieve leden : Marleen Temmerman, UGent ; Jozef Janssens, K.U.Leuven ; André Van Steirteghem, Vrije Universiteit Brussel ; Wim Stevens, UA

plaatsvervangende leden : Paul Van Cauwenberge, UGent ; Brigitte Velkeniers, Vrije Universiteit Brussel ; Luc De Clerck, UA ; Guy Mannaerts, K.U.Leuven

Raad voor Examenbetwisting

Effectief lid : Jacqueline Hellemans, K.U.Leuven

Plaatsvervangend lid : Jean Laenens, UA

Stuurgroep Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen (STIWETO)
Jetje De Groof, VLIR ; Ina Dambre, VLIR

Stuurcomité IUAP – fase V

Effectieve vertegenwoordigers: Roger Bouillon, K.U.Leuven ; Erik Spruyt, UA ; Andreas De Leenheer, UGent

Plaatsvervangers: Guido Langouche, K.U.Leuven ; Paul Geerlings, Vrije Universiteit Brussel

Stuurgroep Diversiteit

Jetje De Groof, VLIR.

Stuurgroep Project Vlaams Expertisecentrum Handicap en Studie (VEHHO)

Jetje De Groof, VLIR

Vlaams adviescomité Socrates 2

Effectieve vertegenwoordigers : Piet Henderickx, K.U.Leuven ; Paul Ryelandt, UGent

Plaatsvervangers : Leen Wyndaele, K.U.Leuven ; Kris Van de Poel, UA

Vlaams subcomité voor Hoger Onderwijs

Effectieve vertegenwoordigers : Piet Henderickx, K.U.Leuven ; Raoul Van Esbroeck, Vrije Universiteit Brussel ; Patricia De Klopper, UA ; Paul Ryelandt, UGent ; Johan Broeckmans, LUC

Plaatsvervanger : Leen Wyndaele, K.U.Leuven

Vlaams Onderhandelingscomité Hoger Onderwijs

Bert Overlaet, K.U.Leuven ; Jan Veny, Vrije Universiteit Brussel ; Bart Heijnen, UA ; Dirk Mangeleer, UGent

VLOR - Algemene Raad

Agnes De Munter, K.U.Leuven ; Nadine Engels, Vrije Universiteit Brussel ; Ria Janvier, UA ; Gilberte Schuyten, UGent

VLOR – Raad Hoger Onderwijs

Veerle Hulpiau, K.U.Leuven ; Raoul Van Esbroeck, Vrije Universiteit Brussel ; Luc François, UGent ; Harry Martens, LUC

VLOR – werkgroep Academisering

Frank Baert, K.U.Leuven

VRWB - Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

André Oosterlinck, K.U.Leuven ; Roger Bouillon, K.U.Leuven ; Jan Cornelis, Vrije Universiteit Brussel ; Dirk Van Dyck, UA ; Andreas De Leenheer, UGent ; Paul Janssen, LUC

VRWB - Commissie Begroting en Financiën
Ina Dambre, VLIR

VRWB – Commissie Federale en Internationale Samenwerking
Jetje De Groof, VLIR

VRWB - Commissie Wetenschapsbeleid
Jetje De Groof, VLIR

Werkgroep Engagementsverklaring Hoger Onderwijs (VLOR)
Harry Martens, VLIR

3.7 Samenstelling visitatiecommissies

Samenstelling visitatiecommissie economische wetenschappen:

- prof. dr. L. Soete, voorzitter, gewoon hoogleraar internationale betrekkingen, Universiteit Maastricht;
- prof. dr. ir. J.W. Bertrand, gewoon hoogleraar technische bestuurskunde, Technische Universiteit Eindhoven;
- prof. dr. W. Buijink, hoogleraar Bedrijfseconomie, Katholieke Universiteit Brabant – Universiteit Tilburg;
- prof. dr. ir. em. H. Mevissen, emeritus gewoon hoogleraar Informatiesystemen, Vrije Universiteit Amsterdam;
- dhr. K. Van Goethem, socioloog en onderwijsdeskundige, ere-directeur Academische Planning, Universitaire Instelling Antwerpen;
- dhr. F. Verdonck, jurist en econoom, ex gedelegeerd bestuurder Almanij, bestuurder vennootschappen – bankier.
- *secretaris: dr. P. Van Der Voort, stafmedewerker verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat.*

Samenstelling visitatiecommissie geschiedenis :

- prof. dr. em. R. Van Eenoo, voorzitter, emeritus hoogleraar, Universiteit Gent.
- prof. dr. C. Billen, hoogleraar, Université Libre de Bruxelles;
- prof. dr. C. Bruneel, hoogleraar, Université Catholique de Louvain;
- prof. dr. em. R. De Keyser, emeritus hoogleraar, Katholieke Universiteit Leuven;
- prof. dr. em. J.M. Hannick, emeritus gewoon hoogleraar, Université Catholique de Louvain.
- *secretaris: mevr. A. Grimon, stafmedewerker verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat.*

Samenstelling visitatiecommissie psychologie:

- prof. W.A.W. Wagenaar, voorzitter, hoogleraar Psychologie, Universiteit Leiden en decaan University College (UCU), Universiteit Utrecht.
- prof. A. Cleeremans, hoogleraar Cognitieve en experimentele psychologie, Université Libre de Bruxelles;
- prof. H. Thierry, hoogleraar Arbeids- en organisatiepsychologie, Katholieke Universiteit Brabant;
- prof. M. van de Hout, hoogleraar Klinische psychologie, Universiteit Maastricht;
- prof. W.H.F.W. Wijnen, em. hoogleraar Ontwikkeling en onderzoek van het hoger onderwijs, Universiteit Maastricht;

- secretaris: mevr. M. Bronders, coördinator verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat.

Samenstelling visitatiecommissie revalidatiewetenschappen en kinesithérapie:

- prof. L. Plaghki, voorzitter, hoogleraar aan de Faculté de Médecine, Unité de Physiologie et de Biomécanique de la Locomotion (Université Catholique de Louvain);
- dr. A. De Wijer, directeur van de Stichting Instituut Gezondheidszorg (Hogeschool van Utrecht);
- prof. G. Lankhorst, hoogleraar Revalidatiegeneeskunde (Vrije Universiteit Amsterdam);
- dr. C. Nelissen, onderwijskundig adviseur (Hogeschool Limburg);
- W. Smeets, M.Sc., hoofd Fysiotherapie in het multidisciplinair Medisch Centrum Mechelen (Nederland);
- secretaris: mevr. L. Derycke, stafmedewerker verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat.

Samenstelling visitatiecommissie toegepaste wetenschappen, werktuigbouwkunde en electrotechniek:

- dhr. ir. S. Ulens, voorzitter, Oud-directeur-generaal Productie en transport Electrabel nv;
- prof. dr. ir. A. de Boer, hoogleraar Universiteit Twente;
- prof. dr. ir. R. De Doncker, hoogleraar Rheinisch Westfälische Technische Hochschule Aachen;
- dr. C. Van Den Bogaert, departementshoofd Onderwijs, Universiteit Antwerpen;
- dhr. ir. A. Van Hove, voormalig afgevaardigd beheerder Flemish Aerospace Group, actief bestuurslid genootschap Lucht- en Ruimtevaart van KVIV;
- secretaris: mevr. A. Grimon, stafmedewerker, mevr. M. Bronders, coördinator, beiden verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat.

Samenstelling visitatiecommissie wiskunde:

- em. prof. dr. F. Takens, voorzitter, emeritus hoogleraar Wiskunde, Rijksuniversiteit Groningen;
- prof. dr. H. van der Vorst, hoogleraar Toegepaste wiskunde, Universiteit Utrecht;
- prof. dr. F. Keune, hoogleraar Wiskunde, Radboud Universiteit;
- prof. dr. F. Borceux, hoogleraar Wiskunde, Université Catholique de Louvain;
- prof. dr. I. Gijbels, hoogleraar Statistiek, Université Catholique de Louvain en Katholieke Universiteit Leuven;
- secretaris: dr. P. Van Der Voort, stafmedewerker verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR secretariaat.

Samenstelling visitatiecommissie wijsbegeerte:

- prof. dr. H. Achterhuis, voorzitter, hoogleraar Universiteit Twente;
- prof. dr. I Douven, hoogleraar Erasmus Universiteit Rotterdam;
- prof. dr. em. S. Griffioen, emeritus hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam;
- prof. dr. R. Soetaert, hoogleraar Universiteit Gent;
- prof. dr. em. W. van Reijen, emeritus hoogleraar Universiteit Utrecht;
- secretaris: mevr. L. Derycke, stafmedewerker en mevr. M. Bronders, coördinator, beiden verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de VLIR

